

LIETUVOS RESPUBLIKOS KRAŠTO APSAUGOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Totorių g. 25, LT-01121 Vilnius, tel.: +370 5 273 5673, +370 706 80 501,
el. p. kam@kam.lt, elektroninio pristatymo dėžutės adresas 188602751.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188602751

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2026-

Nr.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL FINANSINĖS PARAMOS, SUTEIKTOS PAGAL REGLAMENTĄ (ES) 2025/1106, ĮGYVENDINIMO“ PROJEKTO

Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybei svarstyti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl finansinės paramos, suteiktos pagal Reglamentą (ES) 2025/1106, įgyvendinimo“ projektą (toliau – Projektas), patikslintą atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2026 m. rugsėjo 7 d. išvadoje Nr. NV-2359 pateiktas pastabas.

I. Sprendžiama problema	2025 m. gegužės 27 d. Europos Sąjungos Tarybos reglamentas (ES) 2025/1106, kuriuo nustatoma Europos saugumo veiksmų (SAFE), stiprinant Europos gynybos pramonę, priemonė, sukūrė sąlygas Europos Sąjungos šalims narėms palankiomis sąlygomis skolintis, kad būtų tinkamai finansuojami gynybos poreikiai, siekiant išvystyti reikalingus Europos Sąjungos gynybos pajėgumus bei skatinti gynybos pramonės plėtrą. 2025 m. lapkričio 29 d. Europos Komisijai buvo pateiktas Europos gynybos pramonės investicijų planas (toliau – SAFE planas), kuriuo remiantis 2026 m. vasario 17 d. priimtas Europos Sąjungos Tarybos įgyvendinamasis sprendimas (ES) 2026/413 dėl finansinės paramos pagal Reglamentą (ES) 2025/1106 suteikimo Lietuvai, suteikiant Lietuvai galimybę per SAFE priemonę pasiskolinti iki 6,375 mlrd. Eur prioritetiniams Lietuvos kariuomenės pajėgumams ir Ukrainos paramos projektams įgyvendinti. 2026 m. gegužės 9 d. Lietuva su Europos Sąjunga pasirašė paskolos susitarimą (angl. <i>Loan agreement</i>) (toliau – Paskolos susitarimas), o 2026 m. birželio 10 d. su Europos Komisija pasirašė veiklos susitarimą (angl. <i>Operational arrangement</i>) (toliau – Veiklos susitarimas), kurie galutinai įtvirtino Lietuvos galimybes pasinaudoti SAFE priemone. Paskolos susitarimo 20 straipsnio 1 dalies d punkte nustatyta, kad valstybė narė paskiria institucijas, atsakingas už SAFE plano įgyvendinimą ir atitikties pareiškimų pasirašymą, o Veiklos susitarimo 2.2–2.6 ir 3.1–3.8 papunkčiuose numatytos kitos valstybės narės
--------------------------------	--

	(koordinatorės) pareigos, kurioms tinkamai įgyvendinti reikia paskirti atsakingas institucijas ir (ar) suteikti joms įgaliojimus. Paskolos susitarimo 20 straipsnio 1 dalies a ir f punktuose nustatyta, kad valstybė narė įsipareigoja reguliariai vertinti, ar tinkamai naudojamos Europos Sąjungos paramos lėšos, ir užtikrinti įgyvendinimo ir audito funkcijų atskyrimą. Siekiant užtikrinti tinkamą Paskolos susitarimo 20 straipsnio 1 dalies d punkte ir Veiklos susitarimo 2.2–2.6 ir 3.1–3.8 papunkčiuose numatytų Lietuvos Respublikos įsipareigojimų įgyvendinimą, reikia paskirti atsakingas institucijas ir (ar) suteikti joms tinkamus įgaliojimus. Nacionaliniai teisės aktai nereglamentuoja, kurios valstybės institucijos kokius konkrečius veiksmus atlieka naudojant Europos Sąjungos paramos lėšas. Paskolos susitarimas ir nuo jo neatsiejamas Veiklos susitarimas, kuris yra procedūrinę Paskolos susitarimo dalį lemiantis dokumentas, vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės skolos įstatymo 3 straipsnio 2, 3 ir 5 dalimis, priskirtini Lietuvos Respublikos finansų ministerijos kompetencijai. Vis tik, atsižvelgiant į tai, kad Europos Sąjungos parama skiriama gynybai finansuoti, už Europos gynybos pramonės investicijų plano įgyvendinimą atsakinga institucija tikslinga paskirti Krašto apsaugos ministeriją, be kita ko, aiškiai atskiriant Veiklos susitarimu koordinatoriui priskiriamas funkcijas. Atsižvelgiant į tai, kad atitikties pareiškimų, nurodytų Paskolos susitarimo 20 straipsnio 1 dalies d punkte, rengimas ir pasirašymas yra techninio pobūdžio funkcija, tiesiogiai susijusi su konkrečių gynybos pajėgumų įsigijimo ir SAFE plano tarpinių bei galutinių rodiklių pasiekimo administravimu, institucija, atsakinga už atitikties pareiškimų parengimą, patikrinimą, pasirašymą ir pateikimą Finansų ministerijai, tikslinga paskirti Gynybos resursų agentūrą prie Krašto apsaugos ministerijos, kuri kaupia ir valdo su viešaisiais pirkimais bei įsigijimais susijusius duomenis, todėl turi reikiamą kompetenciją ir informaciją šiai funkcijai atlikti. Veiklos susitarimo 2.2 papunkčiu koordinatorėmis paskiriamos dvi ministerijos, tačiau susitarimo tekste nėra atskleidžiama, kurios funkcijos kuriai ministerijai priskirtinos, tad siekiant teisinio aiškumo, operatyvaus ir efektyvaus susitarimų įgyvendinimo bei funkcijų nedubliavimo tikslinga aiškiai nustatyti Finansų ministerijos ir Krašto apsaugos ministerijos įgaliojimus, įgyvendinant Lietuvos Respublikos vardu pasirašytus Paskolos susitarimą ir Veiklos susitarimą. Atsižvelgiant į tai, Finansų ministerijai pavedama teikti Europos Komisijai mokėjimo prašymus, kadangi pagal Valstybės skolos įstatymą Finansų ministerija atstovauja Vyriausybei skolinantis valstybės vardu, o Krašto apsaugos ministerija, būdama atsakinga už SAFE plano įgyvendinimą, vykdys viešuosius pirkimus, valdys su įgyvendinimu susijusią informaciją ir užtikrins tarpinių bei galutinių rodiklių pasiekimą. Toks funkcijų pasiskirstymas atitinka abiejų
--	---

	ministerijų kompetenciją ir Veiklos susitarimo 2.2 papunktyje numatytą lygiavertį jų, kaip koordinatorių, vaidmenį. Paskolos susitarimo 20 straipsnio 1 dalies a punktas bus įgyvendinamas nacionalinių teisės aktų nustatyta tvarka, t. y. Krašto apsaugos ir Finansų ministerijos Lietuvos Respublikos vidaus audito ir vidaus kontrolės įstatymo nustatyta tvarka atliks vidaus auditus, o Valstybės kontrolė Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės įstatymo 8 straipsnio 4 dalies pagrindu atliks šios Europos Sąjungos paramos auditus. Pažymėtina, kad Vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymo 2 straipsnio 4 dalyje vidaus auditas apibrėžtas kaip <i>nepriklausoma</i> ir objektyvi tyrimo, vertinimo ir konsultavimo veikla, kuria siekiama padėti gerinti viešojo juridinio asmens valdymą, rizikos valdymą ir vidaus kontrolę. Taigi, nacionalinė teisė užtikrina ir vidaus (ne tik išorinio, kurį atlieka Valstybės kontrolė) audito funkcijų atskyrimą (nepriklausomumą) nuo viešojo subjekto veiklos.
II. Siūlomos priemonės	Projektu numatoma: – įpareigoti Finansų ministeriją Veiklos susitarime nustatytais terminais teikti Europos Komisijai mokėjimo prašymus; – paskirti Krašto apsaugos ministeriją institucija, atsakinga už Europos gynybos pramonės investicijų plano įgyvendinimą, o Gynybos resursų agentūrą prie Krašto apsaugos ministerijos paskirti institucija, atsakinga už atitikties pareiškimų pasirašymą bei pateikimą Finansų ministerijai; – įpareigoti Krašto apsaugos ministeriją apie nutarimu paskirtas institucijas, joms pavestas funkcijas bei suteiktus įgaliojimus, taip pat apie jų pasikeitimus per 5 darbo dienas nuo nutarimo įsigaliojimo dienos pranešti Europos Komisijai; – suteikti Krašto apsaugos ministerijai įgaliojimus tikrinti, ar pasiekti SAFE plano rodikliai ir nėra pažeidimų, užtikrinant įgyvendinimo ir audito funkcijų atskyrimą.
III. Priemonių sąnaudos	Projektui įgyvendinti papildomų valstybės, savivaldybės biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų nereikės. SAFE programos koordinavimo bei kitos Paskolos susitarime ir Veiklos susitarime numatytos funkcijos bus vykdomos iš Krašto apsaugos ministerijos turimų asignavimų, papildomų etatų nereikės.
IV. Nauda visuomenei	Priėmus Projektą bus nustatytas aiškus teisinis pagrindas ir institucinės struktūros Europos saugumo veiksmų (SAFE) paskolai administruoti. Tai užtikrins tinkamą Paskolos ir Veiklos susitarimų įgyvendinimą ir sudarys prielaidas SAFE lėšas tinkamai naudoti ir kontroliuoti. Sėkmingas SAFE programos įgyvendinimas tiesiogiai prisidės prie Lietuvos gynybos pajėgumų stiprinimo: lėšos bus skirtos sausumos pajėgų divizijai formuoti, Baltijos gynybos linijai kurti, oro gynybos pajėgumams stiprinti, amunicijai bei karinei technikai įsigyti ir kitiems kariuomenės modernizavimo projektams. Tai sustiprins Lietuvos

	gebėjimą savarankiškai ginti savo teritoriją ir atgrasyti galimas grėsmes, taip užtikrinant didesnę visuomenės saugumą. Europos Sąjungos lėšų administravimas stiprins Lietuvos, kaip patikimos Europos Sąjungos valstybės narės, reputaciją, sudarys palankias sąlygas gauti finansavimą pagal būsimas Europos Sąjungos gynybos programas ir patvirtins Lietuvos išsipareigojimą kolektyvinei Europos gynybai.
--	---

Projektas prisideda prie Dvidešimt pirmosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2026 m. liepos 14 d. nutarimu Nr. XV-1157, VI skyriaus „Apsaugosime gyventojus nuo išorės grėsmių“ 323 ir 327 punktų nuostatų, kuriose įtvirtintas siekis užtikrinti gynybos finansavimą ir stiprinti bei spartinti ginkluotųjų pajėgų pasirengimą valstybės gynybai, įgyvendinimo.

Projektu nėra tiesiogiai perkeliama ar įgyvendinama Europos Sąjungos teisės aktai, bet siekiama užtikrinti tinkamą Lietuvai pagal 2025 m. gegužės 27 d. Europos Sąjungos Tarybos reglamentą (ES) 2025/1106, kuriuo nustatoma Europos saugumo veiksmų (SAFE), stiprinant Europos gynybos pramonę, priemonę, suteiktos paramos administravimą ir naudojimą.

Projektas nenotifikuotinas Europos Komisijai pagal Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimu Nr. 617 „Dėl Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių patvirtinimo“, reikalavimus.

Projektas paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje.

Projektas derintas su Finansų ministerija ir Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija. Finansų ministerija Projektui pritarė be pastabų, o į Teisingumo ministerijos pateiktas pastabas atsižvelgta.

Informaciją parengė Krašto apsaugos ministerijos Gynybos ir planavimo departamento vyriausiasis patarėjas Šarūnas Rastenis, tel. +370 706 82 007, el. p. sarunas.rastenis@kam.lt, ir Ažuolas Kazakevičius, tel. +370 706 25 637, el. p. azuolas.kazakevicius@kam.lt.

PRIDEDAMA:

1. Projektas, 2 lapai.
2. Institucijų išvados, 4 lapai.
3. Paskolos sutartis, 44 lapai.
4. Veiklos susitarimas, 12 lapų.

Krašto apsaugos ministras

Robertas Kaunas